

ወራቴ ባህላዊ መንደር

ወራቴ ባህላዊ መንደር በአ/ዙ/ወረዳ ቦጋንታ ካንቻማ ኦቭላ ቀበሌ የሚገኝ ቦታ ነው። መንደሩን ለማግኘት ወደ ዚጊቲ ባቆሌ ከሚወስደው ዋናው መንገድ ወደ ግራ 15 ደቂቃ ቁልቁል መውረድ ይጠበቅበታል። ታዲያ ከቦታው ሲደርሱ ለዓይን ማራኪና መንፈስን የሚያድስ ድርጊቶችን ማየት የተለመደ ነው። ሰዎቹ በትልቅ ዛፍ ጥላ ሥር ከቀኝ፣ከግራ ፣ ከኋላና ከፊት ክብ በመሥራት ሽማቸውን ሲመቱ ሲመለከቱ ሰዎች የሚንቀሳቀሱ ሳይሆን በፋብሪካ ውስጥ ማሸኛች የሚንቀሳቀሱ ይመስላል። ምን ይህ ብቻ፣ በባህላቸው የተጣሉትን ሲያስታርቁና ሲያስማሙ ሥራቸውን ሳያቋርጡ በየጉድገንዳቸው ቁጭ ብለው ቀሰማቸውን እየወረደሩ ነው። እነዚህ ሰዎች በቦታው ተሰብስበው እንዲሰሩ ማንም በማህበር ያደራጃቸውም ሆነ ጥሪ ያደረገላቸው የለም። ከጥንት ከአይት ቅድመ አይት ጀምሮ የመጣ እንደሆነ ሥራቸውን እያጣደፉ ያወጋሉ።

ወራቴ ባህላዊ መንደር

ወራቴ ባህላዊ መንደር በአ/ዙ/ወረዳ ቦጋንታ ካንቻማ ኦቭላ ቀበሌ የሚገኝ ቦታ ነው። መንደሩን ለማግኘት ወደ ዚጊቲ ባቆሌ ከሚወስደው ዋናው መንገድ ወደ ግራ 15 ደቂቃ ቁልቁል መውረድ ይጠበቅበታል። ታዲያ ከቦታው ሲደርሱ ለዓይን ማራኪና መንፈስን የሚያድስ ድርጊቶችን ማየት የተለመደ ነው። ሰዎቹ በትልቅ ዛፍ ጥላ ሥር ከቀኝ፣ከግራ ፣ ከኋላና ከፊት ክብ በመሥራት ሽማቸውን ሲመቱ ሲመለከቱ ሰዎች የሚንቀሳቀሱ ሳይሆን በፋብሪካ ውስጥ ማሸኛች የሚንቀሳቀሱ ይመስላል። ምን ይህ ብቻ፣ በባህላቸው የተጣሉትን ሲያስታርቁና ሲያስማሙ ሥራቸውን ሳያቋርጡ በየጉድገንዳቸው ቁጭ ብለው ቀሰማቸውን እየወረደሩ ነው። እነዚህ ሰዎች በቦታው ተሰብስበው እንዲሰሩ ማንም በማህበር ያደራጃቸውም ሆነ ጥሪ ያደረገላቸው የለም። ከጥንት ከአይት ቅድመ አይት ጀምሮ የመጣ እንደሆነ ሥራቸውን እያጣደፉ ያወጋሉ።

ወራቴ ባህላዊ መንደር

ወራቴ ባህላዊ መንደር በአ/ዙ/ወረዳ ቦጋንታ ካንቻማ ኦቭላ ቀበሌ የሚገኝ ቦታ ነው። መንደሩን ለማግኘት ወደ ዚጊቲ ባቆሌ ከሚወስደው ዋናው መንገድ ወደ ግራ 15 ደቂቃ ቁልቁል መውረድ ይጠበቅበታል። ታዲያ ከቦታው ሲደርሱ ለዓይን ማራኪና መንፈስን የሚያድስ ድርጊቶችን ማየት የተለመደ ነው። ሰዎቹ በትልቅ ዛፍ ጥላ ሥር ከቀኝ፣ከግራ ፣ ከኋላና ከፊት ክብ በመሥራት ሽማቸውን ሲመቱ ሲመለከቱ ሰዎች የሚንቀሳቀሱ ሳይሆን በፋብሪካ ውስጥ ማሸኛች የሚንቀሳቀሱ ይመስላል። ምን ይህ ብቻ፣ በባህላቸው የተጣሉትን ሲያስታርቁና ሲያስማሙ ሥራቸውን ሳያቋርጡ በየጉድገንዳቸው ቁጭ ብለው ቀሰማቸውን እየወረደሩ ነው። እነዚህ ሰዎች በቦታው ተሰብስበው እንዲሰሩ ማንም በማህበር ያደራጃቸውም ሆነ ጥሪ ያደረገላቸው የለም። ከጥንት ከአይት ቅድመ አይት ጀምሮ የመጣ እንደሆነ ሥራቸውን እያጣደፉ ያወጋሉ።

ወራቴ ባህላዊ መንደር

ወራቴ ባህላዊ መንደር በአ/ዙ/ወረዳ ቦጋንታ ካንቻማ ኦቭላ ቀበሌ የሚገኝ ቦታ ነው። መንደሩን ለማግኘት ወደ ዚጊቲ ባቆሌ ከሚወስደው ዋናው መንገድ ወደ ግራ 15 ደቂቃ ቁልቁል መውረድ ይጠበቅበታል። ታዲያ ከቦታው ሲደርሱ ለዓይን ማራኪና መንፈስን የሚያድስ ድርጊቶችን ማየት የተለመደ ነው። ሰዎቹ በትልቅ ዛፍ ጥላ ሥር ከቀኝ፣ከግራ ፣ ከኋላና ከፊት ክብ በመሥራት ሽማቸውን ሲመቱ ሲመለከቱ ሰዎች የሚንቀሳቀሱ ሳይሆን በፋብሪካ ውስጥ ማሸኛች የሚንቀሳቀሱ ይመስላል። ምን ይህ ብቻ፣ በባህላቸው የተጣሉትን ሲያስታርቁና ሲያስማሙ ሥራቸውን ሳያቋርጡ በየጉድገንዳቸው ቁጭ ብለው ቀሰማቸውን እየወረደሩ ነው። እነዚህ ሰዎች በቦታው ተሰብስበው እንዲሰሩ ማንም በማህበር ያደራጃቸውም ሆነ ጥሪ ያደረገላቸው የለም። ከጥንት ከአይት ቅድመ አይት ጀምሮ የመጣ እንደሆነ ሥራቸውን እያጣደፉ ያወጋሉ።

የጮዬ ማስቃላ በዓል አከባቢር

የጮዬ ማስቃላ በጋሞ ብሄረሰብ ከሚከደው ባህላዊ ክብረ በዓላት አንዱ ሲሆን በዳራማሎና በካምባ ወረዳ የሚገኙ 8 አጎራባች መንደሮች /ቀበሌያት/ በጋራ የጮዬ ቀበሌን ማዕከል በማድረግ ይከበራል። ወቅቱ ከጥቅምት እስከ ታህሳስ ባለው ጊዜ ስለሆነ የምርት መሰብሰቢያ፣ ሰው ጠግቦ የሚበላበት፣ ከብቶች እንዳሻቸው የሚባርቁበት ነው። የመክፈቻ (ኢ.ቴ.ቶሆ) ስርስረዓቱ ከ15 ቀናት በፊት ባለባቱ(ካዎ) ወይም ተወካይ ቁርባት(ኢ.ቴ) በመልበስ በገበያ መሃል ቆሞ አዋጅ ያሰማል። በመቀጠል በገቱ አጎራባች ቀበሌያት በዙር ከተከበረ በኋላ በ 14ተኛው ቀን ወደ ማዕከሏ ቀበሌ (ጮዬ) መጥተው በቅዳሜ ዕለት የዕርድ ስነስርዓት ይፈጸማል። አሁኗላት የመዝጊያ ስነስርዓት (ካንሶ ጋላስ) ከሁሉም መንደሮች የተመረጡት አለቃዎች (ሁዳጋዎች) በፋንጎ ላይ(የዱቡሻ ቦታ) በመሰባሰብ የተጣሉትን በማስታረቅ፣ የተበደሉትን በመካስ ስርዓቱን፣ ከጨረሱ በኋላ “ዮ...ዮ...” እያሉ በመተቃቀፍ እየዘለሉ የመጨረሻውን ምግብ (ዋላሆ) በተዘጋጀበት ተመግበው ሲያበቁ እንደየማዕረጋቸው መጠን ጉቼ በአናታቸው በማሰር ካምን አጅቦው 2ጊዜ ሜዳውን ይዞራሉ። ቀጥለው ሰፊ (በዓመቱ ትዳር የመሰረቱ ሴቶች በፈረስ ላይ በመሆን እየዞሩ የቁንጅና ውድድር ይካሄዳል። በተመሳሳይ የወንዶች የፈረስ ግልበያ ውድድር ይካሄዳል። በመጨረሻም የጸንፌ(የቸቦ) አለካኮስ በካም መርነት ተፈፅሞ የጮዬ ማስቃላ ይሸኛል። ይምጡ። የጋሞ ብሄረሰብ ባህላዊ አሰት ይጎበኙ። ይደሰታሉ! ይዝናሉ!

የጮዬ ማስቃላ በዓል አከባቢር

የጮዬ ማስቃላ በጋሞ ብሄረሰብ ከሚከደው ባህላዊ ክብረ በዓላት አንዱ ሲሆን በዳራማሎና በካምባ ወረዳ የሚገኙ 8 አጎራባች መንደሮች /ቀበሌያት/ በጋራ የጮዬ ቀበሌን ማዕከል በማድረግ ይከበራል። ወቅቱ ከጥቅምት እስከ ታህሳስ ባለው ጊዜ ስለሆነ የምርት መሰብሰቢያ፣ ሰው ጠግቦ የሚበላበት፣ ከብቶች እንዳሻቸው የሚባርቁበት ነው። የመክፈቻ (ኢ.ቴ.ቶሆ) ስነስርዓቱ ከ15 ቀናት በፊት ባለባቱ(ካዎ) ወይም ተወካይ ቁርባት(ኢ.ቴ) በመልበስ በገበያ መሃል ቆሞ አዋጅ ያሰማል። በመቀጠል በገቱ አጎራባች ቀበሌያት በዙር ከተከበረ በኋላ በ 14ተኛው ቀን ወደ ማዕከሏ ቀበሌ (ጮዬ) መጥተው በቅዳሜ ዕለት የዕርድ ስነስርዓት ይፈጸማል። አሁኗላት የመዝጊያ ስነስርዓት (ካንሶ ጋላስ) ከሁሉም መንደሮች የተመረጡት አለቃዎች(ሁዳጋዎች) በፋንጎ ላይ(የዱቡሻ ቦታ) በመሰባሰብ የተጣሉትን በማስታረቅ፣ የተበደሉትን በመካስ ስርዓቱን፣ ከጨረሱ በኋላ “ዮ...ዮ...” እያሉ በመተቃቀፍ እየዘለሉ የመጨረሻውን ምግብ (ዋላሆ) በተዘጋጀበት ተመግበው ሲያበቁ እንደየማዕረጋቸው መጠን ጉቼ በአናታቸው በማሰር ካምን አጅቦው 2ጊዜ ሜዳውን ይዞራሉ። ቀጥለው ሰፊ (በዓመቱ ትዳር የመሰረቱ ሴቶች በፈረስ ላይ በመሆን እየዞሩ የቁንጅና ውድድር ይካሄዳል። በተመሳሳይ የወንዶች የፈረስ ግልበያ ውድድር ይካሄዳል። በመጨረሻም የጸንፌ(የቸቦ) አለካኮስ በካም መርነት ተፈፅሞ የጮዬ ማስቃላ ይሸኛል። ይምጡ። የጋሞ ብሄረሰብ ባህላዊ አሰት ይጎበኙ። ይደሰታሉ! ይዝናሉ!

የጮዬ ማስቃላ በዓል አከባቢር

የጮዬ ማስቃላ በጋሞ ብሄረሰብ ከሚከደው ባህላዊ ክብረ በዓላት አንዱ ሲሆን በዳራማሎና በካምባ ወረዳ የሚገኙ 8 አጎራባች መንደሮች /ቀበሌያት/ በጋራ የጮዬ ቀበሌን ማዕከል በማድረግ ይከበራል። ወቅቱ ከጥቅምት እስከ ታህሳስ ባለው ጊዜ ስለሆነ የምርት መሰብሰቢያ፣ ሰው ጠግቦ የሚበላበት፣ ከብቶች እንዳሻቸው የሚባርቁበት ነው። የመክፈቻ (ኢ.ቴ.ቶሆ) ስነስርዓቱ ከ15 ቀናት በፊት ባለባቱ(ካዎ) ወይም ተወካይ ቁርባት(ኢ.ቴ) በመልበስ በገበያ መሃል ቆሞ አዋጅ ያሰማል። በመቀጠል በገቱ አጎራባች ቀበሌያት በዙር ከተከበረ በኋላ በ 14ተኛው ቀን ወደ ማዕከሏ ቀበሌ (ጮዬ) መጥተው በቅዳሜ ዕለት የዕርድ ስነስርዓት ይፈጸማል። አሁኗላት የመዝጊያ ስነስርዓት (ካንሶ ጋላስ) ከሁሉም መንደሮች የተመረጡት አለቃዎች (ሁዳጋዎች) በፋንጎ ላይ(የዱቡሻ ቦታ) በመሰባሰብ የተጣሉትን በማስታረቅ፣ የተበደሉትን በመካስ ስርዓቱን፣ ከጨረሱ በኋላ “ዮ...ዮ...” እያሉ በመተቃቀፍ እየዘለሉ የመጨረሻውን ምግብ (ዋላሆ) በተዘጋጀበት ተመግበው ሲያበቁ እንደየማዕረጋቸው መጠን ጉቼ በአናታቸው በማሰር ካምን አጅቦው 2ጊዜ ሜዳውን ይዞራሉ። ቀጥለው ሰፊ (በዓመቱ ወስጥ ትዳር የመሰረቱ ሴቶች በፈረስ ላይ በመሆን እየዞሩ የቁንጅና ውድድር ይካሄዳል። በተመሳሳይ የወንዶች የፈረስ ግልበያ ውድድር ይካሄዳል። በመጨረሻም የጸንፌ(የቸቦ) አለካኮስ በካም መርነት ተፈፅሞ የጮዬ ማስቃላ ይሸኛል። ይምጡ። የጋሞ ብሄረሰብ ባህላዊ አሰት ይጎበኙ። ይደሰታሉ! ይዝናሉ!

የጮዬ ማስቃላ በዓል አከባቢር

የጮዬ ማስቃላ በጋሞ ብሄረሰብ ከሚከደው ባህላዊ ክብረ በዓላት አንዱ ሲሆን በዳራማሎና በካምባ ወረዳ የሚገኙ 8 አጎራባች መንደሮች /ቀበሌያት/ በጋራ የጮዬ ቀበሌን ማዕከል በማድረግ ይከበራል። ወቅቱ ከጥቅምት እስከ ታህሳስ ባለው ጊዜ ስለሆነ የምርት መሰብሰቢያ፣ ሰው ጠግቦ የሚበላበት፣ ከብቶች እንዳሻቸው የሚባርቁበት ነው። የመክፈቻ (ኢ.ቴ.ቶሆ) ስነስርዓቱ ከ15 ቀናት በፊት ባለባቱ(ካዎ) ወይም ተወካይ ቁርባት(ኢ.ቴ) በመልበስ በገበያ መሃል ቆሞ አዋጅ ያሰማል። በመቀጠል በገቱ አጎራባች ቀበሌያት በዙር ከተከበረ በኋላ በ 14ተኛው ቀን ወደ ማዕከሏ ቀበሌ (ጮዬ) መጥተው በቅዳሜ ዕለት የዕርድ ስነስርዓት ይፈጸማል። አሁኗላት የመዝጊያ ስነስርዓት (ካንሶ ጋላስ) ከሁሉም መንደሮች የተመረጡት አለቃዎች(ሁዳጋዎች) በፋንጎ ላይ(የዱቡሻ ቦታ) በመሰባሰብ የተጣሉትን በማስታረቅ፣ የተበደሉትን በመካስ ስርዓቱን፣ ከጨረሱ በኋላ “ዮ...ዮ...” እያሉ በመተቃቀፍ እየዘለሉ የመጨረሻውን ምግብ (ዋላሆ) በተዘጋጀበት ተመግበው ሲያበቁ እንደየማዕረጋቸው መጠን ጉቼ በአናታቸው በማሰር ካምን አጅቦው 2ጊዜ ሜዳውን ይዞራሉ። ቀጥለው ሰፊ (በዓመቱ ትዳር የመሰረቱ ሴቶች በፈረስ ላይ በመሆን እየዞሩ የቁንጅና ውድድር ይካሄዳል። በተመሳሳይ የወንዶች የፈረስ ግልበያ ውድድር ይካሄዳል። በመጨረሻም የጸንፌ(የቸቦ) አለካኮስ በካም መርነት ተፈፅሞ የጮዬ ማስቃላ ይሸኛል። ይምጡ። የጋሞ ብሄረሰብ ባህላዊ አሰት ይጎበኙ። ይደሰታሉ! ይዝናሉ!

